

Ein cyf/Our ref MA/DET/2237/20

Helen Mary Jones AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Diwylliant, yr Iaith Gymraeg a Chyfathrebu
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd CF99 1NA

9 Gorffennaf 2020

Annwyl Helen Mary Jones,

Adroddiad ar Effaith COVID 19 ar y Sector Celfyddydol

Diolch am eich llythyr dyddiedig 4 Mehefin.

Mae'r ymchwiliad hwn wedi tynnu sylw at yr heriau ariannol y mae'r sector celfyddydol yn eu hwynebu, ac mae'r dystiolaeth sydd wedi'i chasglu gan y Pwyllgor wedi bod o gymorth mawr wrth egluro'r meysydd ble y gellid bod angen cymorth ychwanegol.

Rwyf felly'n croesawu'r adroddiad hwn.

Gweler fy ymateb a'm hargymhellion isod.

Argymhelliad 1. Dylai Llywodraeth Cymru lobïo Llywodraeth y DU i'w hannog:

- *i barhau â'r Cynllun Cymorth Incwm ar gyfer yr Hunan-gyflogedig y tu hwnt i Mai 2020 ac i'r Cynllun Cadw Swyddi barhau y tu hwnt i Hydref 2020; ac*
- *i'r Cynllun Cymorth Incwm i'r Hunan-gyflogedig gael ei ddiwygio i sicrhau nad yw unrhyw weithwyr llawrydd yn colli cyfle o fod yn gymwys ar gyfer y cynllun.*

Mae'r cynlluniau hyn wedi rhoi cymorth hollbwysig i'r sector a'r unigolion hynny sy'n dibynnu arnynt am eu bywoliaeth. Mae Llywodraeth Cymru, drwy'r Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd a Gweinidog yr Economi, Trafnidiaeth a Gogledd Cymru, wedi cynnig sylwadau i Ganghellor y Trysorlys yn annog Llywodraeth y DU i ymestyn y Cynllun Cadw Swyddi drwy gyfnod y Coronafeirws a'r Cynllun Cymorth Incwm i'r Hunan-gyflogedig. Gan ei bod yn anhebygol bellach y bydd y cynlluniau hyn yn cael eu hystyngiadau, mae Llywodraeth Cymru yn croesawu'r cyhoeddiad diweddar gan Lywodraeth y DU o £1.57 biliwn i ddiogelu sefydliadau diwylliannol a chelfyddydol ledled y DU, sy'n cynnwys £59 miliwn dilynol i Lywodraeth Cymru. Rydym yn derbyn yr argymhelliad.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Dafydd.Elis-Thomas.Davies@llyw.cymru
Correspondence.Dafydd.Elis-Thomas@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Argymhelliad 2. Y dylai Llywodraeth Cymru sefydlu gweithgor digwyddiadau a hamdden i:

- gysylltu gyda Tasglu Adnewyddu Diwylliannol Llywodraeth y DU;
- paratoi canllawiau ail-agor i leoliadau digwyddiadau byw, perfformwyr a busnesau cysylltiedig i'w cyhoeddi erbyn 1 Awst 2020; a
- chydabod na fydd ein sefydliadau celfyddydol mawr o bosibl yn dod yn broffidiol unwaith eto am sawl blwyddyn, a bod yn barod i ymestyn y cyllid cyhoeddus angenrheidiol i sicrhau eu bod yn goroesi.

Rydym yn barod i dderbyn yr argymhelliad hwn, ond o fewn y ffyrdd sydd wedi'u sefydlu, ac wedi'u datblygu gennym i ymateb i'r argyfwng hwn mewn dull agored a thrwy ymgynghori.

Fel portffolio Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth, dechreuodd ein proses ymgynghori ganol fis Ebrill gyda cynhadledd rithiol fawr yn cynnwys nifer o randdeiliaid. Mae'r cysylltiad wedi parhau mewn amrywiol leoliadau drwy gydol y cyfnod hwn gyda'r Gweinidog Cysylltiadau Rhyngwladol a'r Iaith Gymraeg a minnau, er enghraifft, yn cyfarfod yn rheolaidd gyda'r pum corff a noddir o fewn y portffolio, gan gynnwys Cyngor Celfyddydau Cymru. Bu y trafodaethau yn parhau ar draws y sector yn hwylus iawn, ar lefel Gweinidogol a swyddogol, yn ogystal â thrafodaethau rheolaidd gyda Llywodraeth y DU. Bydd y cysylltiad yn parhau i lywio gweithgareddau yn y dyfodol wrth inni ddod allan o'r cyfyngiadau symud ac i'r cyfnod adfer.

Mae gweithgorau wedi'u creu i lywio a chefnogi'r broses o greu canllawiau i'n sectorau ac i lywio'r broses o reoleiddio yr adolygiad o'r Coronafeirws bob 21 niwrnod. Bydd angen i'n canllawiau ddatblygu wrth i'r cyfyngiadau gael eu llacio a bydd angen rhagor o ganllawiau ar gyfer lleoliadau perfformiadau byw, megis theatrau a neuaddau cyngerdd. Byddwn yn anelu at ddarparu canllawiau ychwanegol cyn gynted â phosibl.

Rydym yn cydnabod yn llawn yr heriau hirdymor sy'n wynebu'r sector. Mae mentrau cyllido, megis y Cynllun Cadw Swyddi a'r Gronfa Cadernid Economaidd, wedi cynnig achubiaeth i'r sector, ond ni fydd yn ddigon yn yr hirdymor i ddiogelu swyddi a sicrhau y gall ein sectorau celfyddydol ffynnu unwaith eto. Byddwn yn parhau i gydweithio â'n sectorau celfyddydol i sicrhau bod y cymorth wedi'i gynllunio a'i dargedu mor effeithiol â phosibl.

Argymhelliad 3. Er mwyn adnewyddu a chynnal y sector dylai Llywodraeth Cymru ddechrau sgwrsiau gyda cynrychiolwyr y sector celfyddydol i bennu cyfeiriad hirdymor i'r polisïau sy'n gynaliadwy, yn gynhwysfawr ac yn hygyrch.

Rydym yn derbyn yr argymhelliad. Cyn yr argyfwng presennol roeddwn wedi comisiynu adolygiad o'n blaenoriaethau yn y dyfodol ar gyfer y sectorau diwylliant a chwaraeon. Roedd y gwaith hwnnw eisoes wedi dechrau pan ddechreuodd y cyfyngiadau symud a'r argyfwng ehangach. Bydd Llywodraeth Cymru yn ceisio ail-ddechrau'r gwaith hwn ond bellach gyda mwy o bwyslais ar drafod â'n partneriaid a'n rhanddeiliaid i edrych ar sut y gallwn gydweithio i ddod allan yn ddiogel ac yn bositif o'r argyfwng hwn a phennu llwybr positif ar gyfer y dyfodol. Rwyf wedi ymrwmo i wneud y datganiad hwn yn ddiweddarach eleni.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Elis-Thomas'.

Yr Arglwydd Elis-Thomas AC/AM
Y Gweinidog Diwylliant, Twristiaeth a Chwaraeon
Minister for Culture, Tourism and Sport